

«МАНІФЕСТАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ДУХУ...»

Коротка історія
загадкового футбольного турніру,
про який майже немає інформації

Він мав назву «Всеукраїнська Чаша». Існував у 1925—1928 роках. Брала участь провідні клуби Західної України.

Майже вся наявна інформація про змагання — це кілька статей у газетах, дешифрація світлин, один архівний документ і два унікальні відеофрагменти 1927 і 1928 років на вісім і двадцять секунд відповідно.

При тому, що головні друковані ЗМІ того часу — Галичини, Буковини, Підкарпатської Русі (Закарпаття) — «мовчали», не залишивши нам згадки про це змагання.

Чому? Можливо, через політичний аспект: згаданий документ показує, що серед ініціаторів створення Всеукраїнської Чаші була Комуністична партія Західної України.

А можливо, дані просто не дійшли до нас: їх втрачено або... свідомо знищено.

*Віталій БОРЦОВ,
спеціально для Українського Вільного Університету*

Мюнхен-2009
Друкарня Sturmer

Скінчився змаг за футбольну „Всеукраїнську Чашу”. Побідником є УСТ „Довбуш”. У фіналі буковинці виграли СТ „Україна” Львів. Перед тим у напівфінальнім колі зі змагу вибули УСТ „Сокіл” Ровно і УСТ „Поділля” Тарнопіль.

Скінчився змаг за футбольну «Всеукраїнську Чашу». Побідником є УСТ «Довбуш». У фіналі буковинці виграли СТ «Україна» Львів. Перед тим у напівфінальнім колі зі змагу вибули УСТ «Сокіл» Ровно і УСТ «Поділля» Тарнопіль.
(«Свобода» (Львів) — 20.11.1925).

Приз переможця
Всеукраїнської Чаші.

Приз фіналіста
Всеукраїнської Чаші
1925 року.

МАНІФЕСТАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ДУХУ

Уже чотири роки радіємо Всеукраїнській Чаші. Пригадаймо собі вирішальні ігри з надією на добре майбуття!

1925 рік:

...Перший фінал Всеукраїнської Чаші став маніфестацією всього українського духу, не лише спортивного. Дві дружини — одна з галицького Львова, друга з буковинських Чернівців — стали на прохання за красиву кришталеву нагороду, подарувавши нашій громадськості гру на добру пам'ять. Чернівчани були кращі за львів'ян на якусь дециму, провівши два голи проти одного (всі з карних ударів!) і частіше поціляючи в брамку. В господарів особливо знаменито грав помічник Лесько, в гостей молодий Кобзар...

1926 рік:

...І через рік за Всеукраїнську Чашу змагалися ті ж УСТ «Довбуш» та СТ «Україна». І знову доля змагу вирішена з одного гола. І вдруге радіють чернівчани. На грищі «Сокола-Батька» попервах володарювали господарі, які, однак, не винесли з того чогось суттєвого. Зав'язок другої півгри теж був за львів'янами. Зате фізично сильніші буковинці досягли свого наприкінці, коли Буш добре дав здалеку...

1927 рік:

...Нещодавно оснований ужгородський клуб стрімко зарекомендував себе найсильнішим у Західній Україні. В першій же спробі він виграв Чашу. Ужгородський напасник Криж тричі показав високу техніку: двічі сам узяв брамку, раз поміг Куруцу. Серед довбушанців пам'ятним був один з братів Суховерських, також напасник, але його зусиль було замало. Підкарпатська публіка радо вітала своїх...

1928 рік:

...Найкрасивіший з чотирьох фіналів вийшов у користь ужгородської «Русі», яка повершила «Довбуш» трохи вищою технікою змагунів та влучністю ударів по брамці. «Королі стрільців» обох дружин — Криж та О. Суховерський — знову показали високий клас гри. Добрий вигляд мали й інші змагуни — Лесько, В. Рибак, Бокшай, Роман. Видці на грищі «Довбуша» частими оплесками стрічали вдалі дії спортсменів, гарні комбінації. Одна з таких у другій півгрі, вміло завершена головою Романом, принесла Ужгороду Чашу...

В. КУБІЙОВИЧ

З історії Всеукраїнської Чаші

Минулого місяця скінчився четвертий сезон змагу, що збирає найкращі футбольні сили нашого народу. Чи не час пригадати собі коротко історію цього чудового змагу?

Всеукраїнська Чаша. 1925 рік

1/2

11.11. Сокіл /Рівне/ — Довбуш /Чернівці/ — 2:4

11.11. Україна /Львів/ — Поділля /Тернопіль/ — 1:0

Фінал

Довбуш /Чернівці/ — Україна /Львів/ — 2:1

14.11. 14:00. Чернівці. Грище Довбуш. 1.000 видців

Суддя Богемський /Прага/

Довбуш: Малик, Козуб, Лесько, Айзенбайсер-Ферару, Цопа /Т/, Попик, Карпович, Тарко /С/, Кантемір, Тарко /В/, Морошканич. Т-р Купчанко

Україна: Труш, Дахнівський, Йойко, Лисик, Дицьо, Оприск, Терлецький, Кобзар, Мурський, Гіба, Конашевич. Т-р Верхола
Брамки: Лесько /10/, Карпович /54/ — Кобзар /67/

Всеукраїнська Чаша. 1926 рік

1/2

10.11. Довбуш /Чернівці/ — Пласт /Ужгород/ — 4:1

10.11. Сокіл /Рівне/ — Україна /Львів/ — 1:3

Фінал

Україна /Львів/ — Довбуш /Чернівці/ — 0:1

13.11. 15:00. Львів. Грище Український город. 1.500 видців

Суддя Богемський /Прага/

Україна: Труш, Дахнівський, Йойко, Лисик, Дицьо, Оприск, Терлецький, Кобзар, Мурський, Гіба, Петрів. Т-р Верхола
Довбуш: Чепига, Козуб, Лесько, Цопа /О/, Цопа /Т/, Попик, Карпович, Данилевич, Кантемір, Тарко /В/, Буш. Т-р Купчанко
Брамка: Буш /78/

Всеукраїнська Чаша. 1927 рік

1/2

09.11. Україна /Львів/ — Русь /Ужгород/ — 0:1

09.11. Довбуш /Чернівці/ — Сокіл /Рівне/ — 5:3

Фінал

Русь /Ужгород/ — Довбуш /Чернівці/ — 3:2

12.11. 12:00. Ужгород. Грище ЧССК. 2.500 видців

Суддя Богемський /Прага/

Русь: Бокшай, Гаргай, Іванчо, Комар, Матей, Куруць, Шкіряк Хома /Ф/, Криж Шандор, Хома /Й/. Т-р Лавришин
Довбуш: Попович, Суховерський /М/, Лесько, Айзенбайсер-Ферару, Цопа /О/, Попик, Суховерський /О/, Рибак /В/, Іванович, Рибак /М/, Буш. Т-р Купчанко

Брамки: Криж /7, 49/, Куруць /68/ — Суховерський /О/ /3, 87/

Всеукраїнська Чаша. 1928 рік

1/2

07.11. Сокіл /Рівне/ — Довбуш /Чернівці/ — 4:6

07.11. Русь /Ужгород/ — Україна /Львів/ — 2:0

Фінал

Довбуш /Чернівці/ — Русь /Ужгород/ — 3:4

10.11. 13:00. Чернівці. Грище Довбуш. 2.000 видців

Суддя Богемський /Прага/

Довбуш: Суховерський /А/, Суховерський /М/, Лесько, Айзенбайсер-Ферару, Цопа /О/, Мигайлюк, Суховерський /О/, Рибак /В/, Іванович, Рибак /М/, Буш. Т-р Купчанко

Русь: Бокшай, Гаргай, Іванчо, Комар, Матей, Куруць, Шкіряк Хома /Ф/, Криж Роман, Хома /Й/. Т-р Лавришин

Брамки: Суховерський /О/ /19, 39/, Буш /56/ — Криж /8/, Роман /28, 47, 71/

Така коротка історія Всеукраїнської Чаші. Віримо, що й наступного року побачимо високий злет нашого спорту, нашого духу!

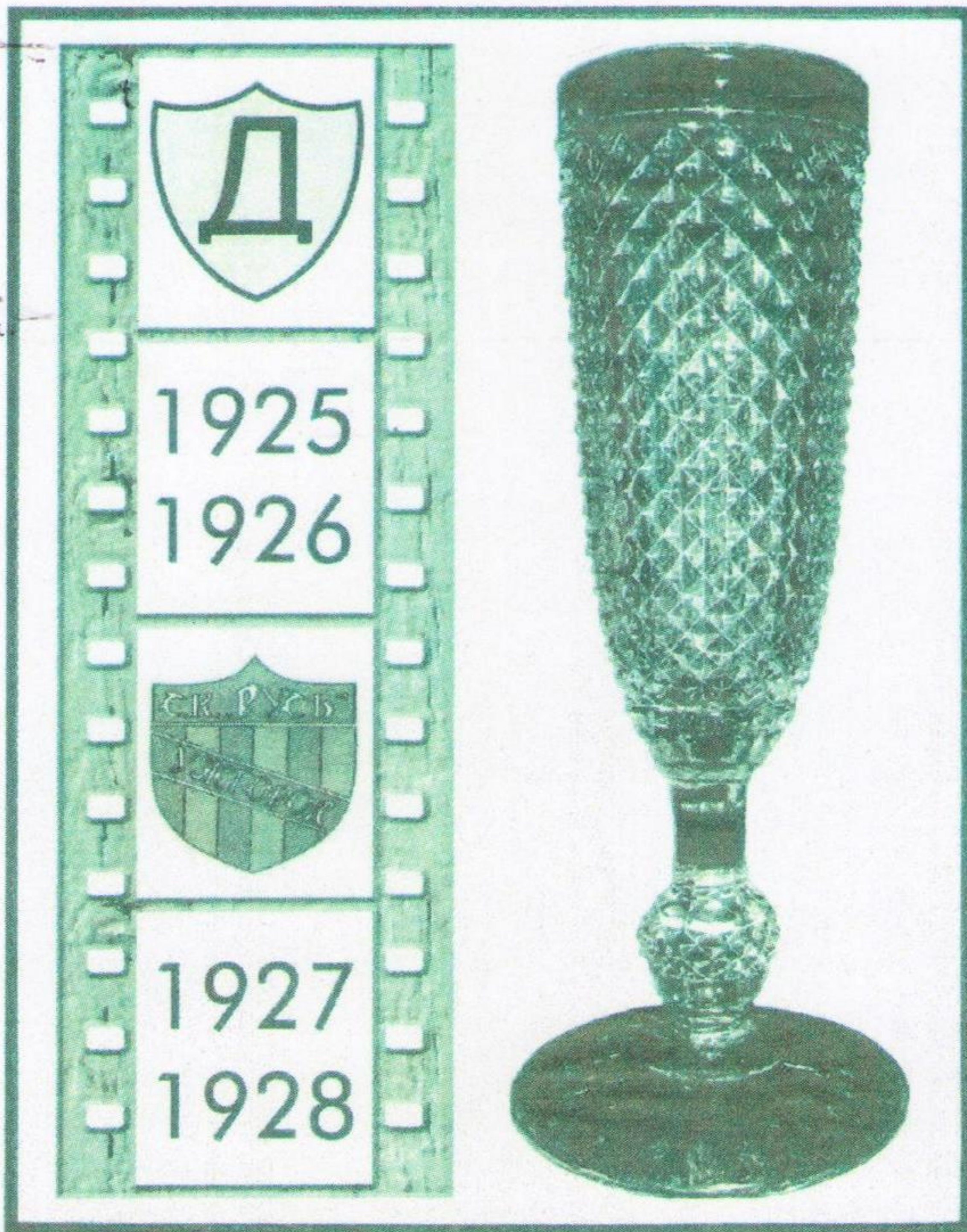
(«Зоря» (Чернівці) — 28.12.1928).

Чернівецький «Довбуш» — володар Всеукраїнської Чаші 1926 року.
 Зліва направо: перший ряд — Козуб, Чепига, Лесько;
 другий ряд — Цопа О., Попик, Цопа Т.; третій ряд — Данилевич, Буш, Тарко В.,
 Омельський, Кантемір, Карпович.

Чернівецький «Довбуш» — фіналіст Всеукраїнської Чаші 1927 року.
 Зліва направо: Попович, Суховерський М., Лесько, Іванович, Буш, Цопа О.,
 Айзенбайсер-Ферару, Рибак М., Попик, Суховерський О., Рибак В.

Колаж про переможців Всеукраїнської Чаші.

9

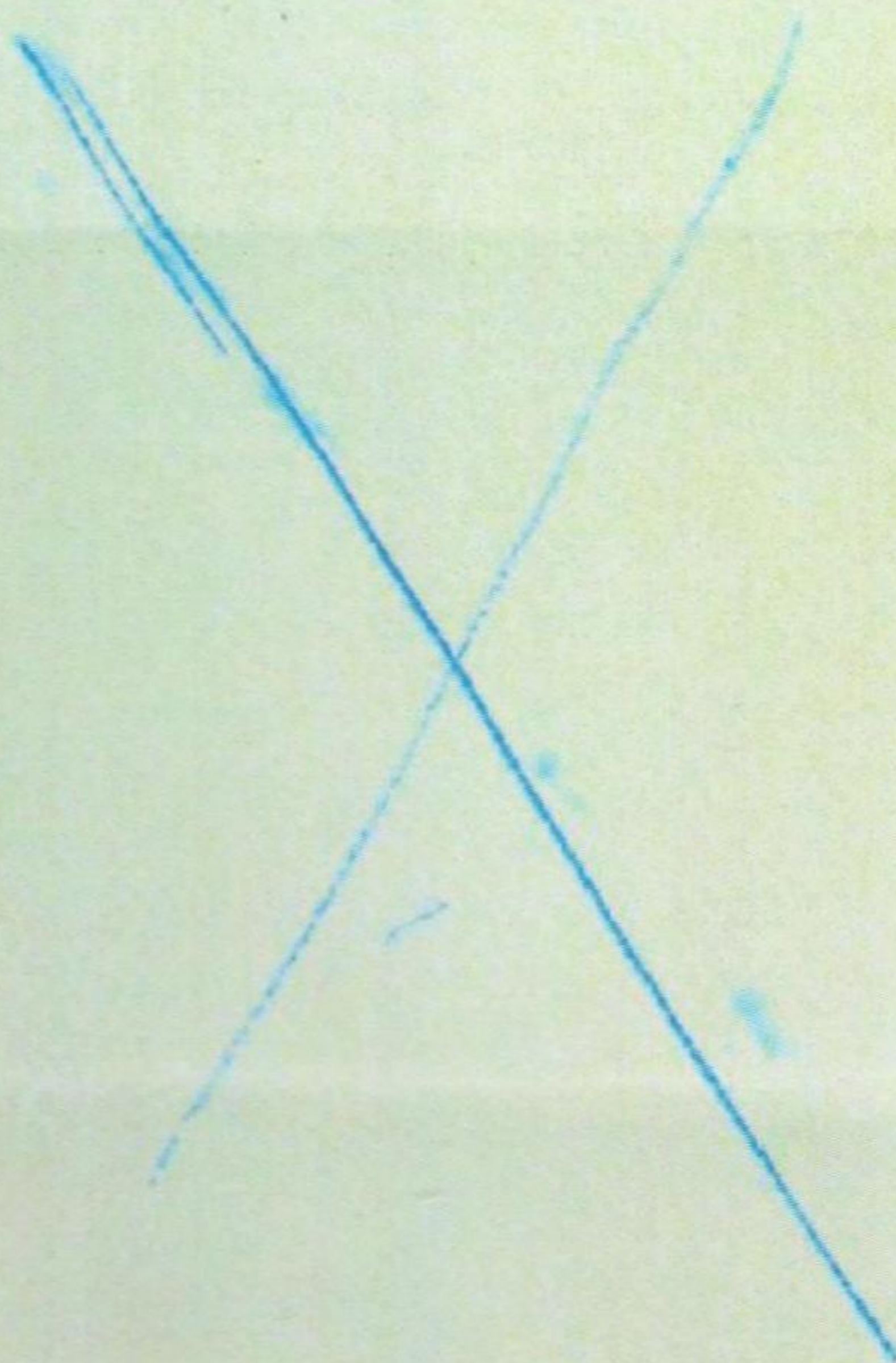
Тов. О. ВАСИЛЬКІВУ

Рід дня 10. вер. року 1925

Повідомлення

Маємо значний прогрес у просуванні футболевого змагу між клубами ЗУЗ. Дуже помагає др. Ф.Е. з Чернівців. Він і дав назву змагу. Всеукраїнська Чаша.

Б. БАРАБА.

1925 рік, листування двох членів Комуністичної партії Західної України щодо запровадження Всеукраїнської Чаші («Бараба» — Григорій Іваненко, «О. Васильків» — Йосип Крілик). Оригінал зберігається у Книжковій палаті України.

Прінт-скрін відео 1927 року, на якому зафіксований фрагмент фіналу Всеукраїнської Чаші (до матчу або після нього). Посередині кадру Августин Лавришин (чоловік із палицею). Оригінал відео зберігається в Народному кіноархіві Чеської республіки.

Прінт-скрін відео 1928 року, на якому зафіксований фрагмент фіналу Всеукраїнської Чаші. Посередині кадру Франц Єнджейовський (чоловік із вусами та в капелюсі), ліворуч від нього Альфред Айзенбайсер-Ферару. Оригінал відео зберігається у Huntley Film Archives (Велика Британія).